INBRENG VVD BRUNSSUM BEGROTING 2022

WOORDMELDING

Brunssum, 2 november 2021

INLEIDING

Voorzitter,

Vandaag vergaderen we over de 4e programmabegroting van de huidige coalitie, tevens de laatste van deze 4- jarige raadscyclus. En net als bij de afgelopen drie het geval was, heeft de fractie van de VVD ook nu weer een uitgesproken mening over de begroting, gebaseerd op onze visie op professioneel besturen met zichtbare, meetbare en concrete plannen voor de toekomst.

Want een begroting geeft niet alleen aan wat vanuit een wettelijk kader moet gebeuren, zoals het uitvoeren van wet- en regelgeving; het gaat er ook vooral om wat de plannen en ambities zijn, ook op langere termijn; welke nieuwe voorzieningen komen erbij, hoe houden we bestaande voorzieningen in stand, hoe bevorderen we de leefbaarheid in een veilige omgeving; hoe laten we Brunssum bloeien waardoor we groeien in plaats van krimpen; wat zijn onze belangrijkste uitdagingen en wat doen we om iedereen in Brunssum te laten meedoen?

De Begroting 2022

En met die bril op is deze begroting ook weer een beproeving en dat begint al met de inleiding. Daarin wordt gerept over een wederom meerjarig sluitende begroting van een geheel lokale coalitie van een zelfstandig Brunssum.

Voorzitter; in de afgelopen begrotingen is meermaals een beroep gedaan op de algemene reserve om deze sluitend te krijgen: dus eerder wederom niet meerjarig sluitend. Een geheel lokale coalitie; een winstwaarschuwing voor de komende verkiezingen? Als je de verbinding zoekt dan zijn er alleen maar lokale partijen in deze raad vertegenwoordigd, waarvan er vier landelijk zijn georganiseerd. En dan een zelfstandig Brunssum; wederom het opgeklopte minderwaardigheidscomplex, wellicht politiek handig om daarmee een gemeenschappelijke schrikbeeld te creëren.

Alleen volstrekt niet aan de orde want niemand heeft het meer over herindeling. En daarnaast, er bestaan helemaal geen onzelfstandige gemeenten…
En in dat kader is opmerkelijk dat uw oproep, voorzitter, om het niet meer over een zelfstandig Brunssum te hebben met dezelfde redenen als de onze omkleed, dat die oproep lokaal geen gehoor heeft gekregen. En dat vraagt om een reactie van u als voorzitter.

Voorstellen van de VVD uit de Voorjaarsbrief 2021

Voorzitter, in de aanloop naar deze begroting heeft in juli van dit jaar de behandeling van de voorjaarsbrief plaatsgevonden, waarbij de VVD fractie een groot aantal voorstellen heeft gedaan.

Toegezegd was dat al deze voorstellen tot een reactie van het college zouden leiden; of ze worden overgenomen, of niet en in beide gevallen met redenen omkleed en terug te vinden in deze begroting.

Uiteindelijk heeft onze fractie, en alle andere fracties, deze reactie ontvangen via een toezegging n.a.v. de commissiebehandeling van de begroting 2022. En dat was anders dan afgesproken.

FINANCIEEL BELEID (MOTIE BEHOEDZAAMHEID)

Voorzitter,
zoals in deze begroting en meerjarenraming is opgenomen sluiten de jaren 2022 tot en met 2025 af met een overschot. Daarin zijn nog niet de aanpassingen uit de Septembercirculaire meegenomen, die de overschot groter maken.

Dit meerjarig sluitende begrotingsbeeld zien wij in veel (Limburgse) gemeenten terug en daarin zit ook de gemeenschappelijkheid van de belangrijkste reden voor die sluitende begroting, namelijk de fors toegenomen inkomsten voor gemeenten vanuit de rijksoverheid. Den Haag dus.
En in het Brunssumse geval, aangevuld met hogere gemeentelijke belastingen; deze gaan van 13.806.000 in 2021 naar 14.016.700 in 2022, een toename met €210.700,- (1,5%).

En daarmee is een sluitende begroting, dankzij verhoogde inkomsten van het rijk en lokale belastingen, het beeld dat wij als raad vandaag met elkaar bespreken.

Alleen is dit beeld wel juist?

Want voorzitter, de inkomsten vanuit het rijk zijn nog voor een groot gedeelte gebaseerd op de pandemieontwikkelingen van eerder dit jaar met alle daaraan gekoppelde verwachtingen. En inmiddels weten we beter; we verwachten volgende jaar een economische groei van meer dan 3,5%; er wordt een daling van het aantal werklozen en mensen in de bijstand verwacht in plaats van de nog eerder verwachte toename. Al deze ontwikkelingen zullen hun effect hebben op de bijdrage van het rijk aan de gemeente. Want het is *"samen trap op en samen trap af"*. Geeft het rijk minder uit, dan ook minder geld naar de gemeenten. En de eerste tekenen zijn al zichtbaar. Brunssum gaat volgens de voorlopige beschikking 2022 van de BUIG- gelden een fors lagere uitkering ontvangen. En naar verwachting zal de mei- circulaire het volgend jaar deze trend verder doorzetten. Vandaar ook dat tijdens de behandeling van de Begroting in de commissievergadering, de VVD fractie heeft aangedrongen op behoedzaamheid.

Concreet; hou in de begroting over 2022 en verder nu al rekening met fors lagere inkomsten van het rijk door een zogenaamde behoedzaamheidsreserve in te bouwen. De fractie van de VVD zal hiervoor een motie indienen.

Met deze motie onderstreept de VVD fractie haar belang in financieel solide beleid en de noodzaak om ook vooral strategische keuzes te maken en niet te zeer alleen de korte termijn in ogenschouw te nemen.

En zo kijken we ook naar onze voorzieningen; bestaande en nieuwe.

Want voorzitter, met de overkapping van het OLT is een lang gekoesterde wens van de VVD Brunssum in vervulling gegaan. Al jarenlang heeft de VVD hiervoor op alle mogelijke manieren haar bijdrage geleverd om de overkapping te realiseren.

Het unieke karakter van het Openluchttheater biedt veel kansen om Brunssum positief op de kaart te zetten. Denk daarbij aan de mogelijkheid om evenementen neer te zetten die een breed publiek trekken van binnen en buiten Brunssum. De Brunssumse VVD is van mening dat de gemeente dergelijke initiatieven zoveel als mogelijk moet ondersteunen.

Belangrijk is daarbij wel dat een brede mate van toegankelijkheid gewaarborgd blijft. De Brunssumse VVD heeft geen problemen met entreegelden voor grootschalige en onderscheidende evenementen. Niettemin dient een balans aanwezig te zijn. Inhoudend dat in het programma inhoudelijk ook gestuurd wordt op gratis activiteiten voor een breed publiek, alsmede zoveel als mogelijk voor kinderactiviteiten.

Toegankelijkheid kenmerkt zich bovendien doordat de bereikbaarheid van het Openluchttheater goed is, ongeacht eventuele persoonlijke beperkingen. Op dit moment zorgen de steile toegangspaden ervoor dat mensen met rollators, scootmobielen en/of andere ondersteunende hulpmiddelen, moeilijk toegang hebben tot het Openluchttheater. Dit dient op een passende wijze verbeterd te worden.

Dus nu het overkapte OLT er is, willen we dat hiervan maximaal gebruik gemaakt gaat worden als een schitterende voorziening voor alle Brunssumers en overige bezoekers.

Daarbij hoort het voldoen aan alle structurele voorwaarden, zoals omkleedruimte, toiletten en watervoorziening. In de huidige situatie is dit niet het geval en dienen omkleedruimten en toiletten voor iedere voorstelling ingehuurd te worden. Om dit structureel te regelen dient de VVD fractie hiervoor een amendement in.

VEILIGHEID (AMENDEMENT 1 EXTRA JEUGD-BOA)

De beleving van veiligheid is het afgelopen jaar voor velen stevig op de proef gesteld. We hoeven alle incidenten niet te herhalen om daaruit af te leiden dat ook op het terrein van veiligheid structurele maatregelen nodig zijn. Daarom pleitte de VVD ook voor een tastforce veiligheid in de voorjaarsbrief. Om die reden is de VVD Brunssum blij met het nu al inwerken van de in 2022 ontstane BOA-vacature.

Gezien de landelijke ontwikkelingen, in de Tweede Kamer is onlangs een motie aangenomen die € 25,5 mln vrijmaakt bestemd voor BOA's, dient de VVD Brunssum een amendement in om nu al de formatie van BOA's structureel te verhogen met 1 fulltime extra Jeugd-BOA.

Immers uit cijfers in de Jeugdmonitor van het CBS die het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Sport heeft laten opstellen, steekt Brunssum verhoudingsgewijs landelijk gezien er bovenuit. (Noot: 2,7% van de jongeren tot 25 jaar worden in Brunssum verdacht van een misdrijf).

Daarnaast blijft de VVD benadrukken dat er gepleit moet blijven worden dat de politiesterkte in de regio, en zeer zeker in Brunssum, onaangetast blijft. (ook dit hebben we naar voren gebracht tijdens de voorjaarsbrief).

WONINGBOUW, KRIMP EN RUIMTELIJKE ORDENING (MOTIE STARTERSSUBSIDIE)

Voorzitter, er zit nu schot in de ontwikkeling van enkele woningbouw- projecten. Daar zijn we uiteraard erg blij mee en zullen de portefeuillehouder is zijn drang naar daadkracht ook blijven ondersteunen. Want de roep om meer woningen blijft onverminderd groot.

Niet alleen vanuit onze Brunssumse samenleving; vooral ook om de krimp tegen te gaan die onze samenleving hard raakt. Want in de afgelopen 4 jaar is de omvang van de Brunssumse bevolking gedaald van 28.241 naar dit jaar 27.677 (en dat terwijl in Nederland de bevolking groeit). En bij onveranderd beleid zal deze dalende trend zich blijven voortzetten. Dat zal dan onherroepelijk gevolgen hebben op de Brunssumse samenleving, het in stand kunnen houden van voorzieningen en de attractiviteit van onze stad. Daarom stelde de VVD ook voor om een concreet plan te gaan maken om de krimp tegen te gaan.

Voorzitter, uit de reactie hierop van het college hebben wij opgemaakt dat zij geen aanvullende concrete voorstellen lanceert om de krimp tegen te gaan en het VVD- voorstel om hiervoor een plan op te stellen niet overneemt.

Dat is teleurstellend en onderstreept onze verschillende blik op de toekomst van Brunssum.

Ook wil de VVD opnieuw benadrukken dat de verlaging van de stortingen in de onderwijsreserve teruggedraaid moet worden om daarmee de omvang van deze reserve in staat te stellen om ook meerjarig deze voorzieningen in stand te houden en ook een zo mogelijke groei mogelijk te maken.

Een belangrijk effect van krimp heeft geleid tot de verschraling van ons winkelaanbod en de toegenomen leegstand in zakelijk vastgoed.

Alle conservatieve pogingen om die leegstand tegen te gaan hebben weinig soelaas geboden; daarentegen zij creatievere methoden vaker wel succesvol. Zo ook het denken buiten de bestaande kaders. En die benadering moet Brunssum ook kiezen, door nieuw ondernemerschap te stimuleren en te subsidiëren. Omliggende gemeenten hebben hierin al voorzien en door middel van een motie wil de Brunssumse VVD dit ook in onze stad mogelijk maken.

Daarbij willen we ook benadrukken dat de mogelijk voor aanvullende subsidies voor de transitie van winkels naar woningen hierbij dient te worden betrokken.

VERENIGINGEN (AMENDEMENT ONDERSTEUNING VERENIGINGEN)

Het rijke Brunssumse verenigingsleven is in de afgelopen periode stevig op de proef gesteld ten gevolge van de coronapandemie.

Nu gelukkig de vaccinatiegraad ertoe leidt dat weer meer mogelijk is (en hopelijk blijft) is het zaak dat de verenigingen weer hun positie en omvang kunnen aannemen van voor de pandemie door ledenbinding en ontmoeting.

Om de verenigingen hierbij te ondersteunen dient de VVD fractie een amendement in om in 2022 eenmalig een bedrag van €75.000 ter beschikking te stellen om daarmee die initiatieven financieel te ondersteunen.

Voorzitter, voor iedere liberaal is sociale rechtvaardigheid een van de leidende grondbeginselen. Een samenleving moet mensen de vrijheid bieden om zichzelf te ontwikkelen en om eigen verantwoordelijkheid te kunnen nemen en hen te ondersteunen wanneer zij dit op eigen kracht niet of tijdelijk niet kunnen.
Daar hoort dus een stelsel van regelingen en voorzieningen bij. Vanuit de rijksoverheid wordt daarin fors geïnvesteerd en op gemeentelijk niveau wordt aanvullend beleid uitgevoerd.

Het doel van dit beleid moet zijn om mensen zoveel mogelijk in hun kracht te zetten; en als dat niet lukt is een vangnet nodig. Dat vangnet is ook grotendeels omschreven in de uitvoering van de Participatiewet, de Wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening, de maatschappelijke ondersteuning, het voor- en vroegschoolse onderwijs en het minimabeleid en de armoede bestrijding.

Al deze regelingen zijn nodig om ervoor te zorgen dat iedereen zoveel mogelijk kan deelnemen aan deze samenleving of hiertoe het perspectief krijgt.

Maar dit moet ook ertoe leiden de persoonlijke leefomstandigheden van kwetsbare mensen verbetert en daarin zijn we in de afgelopen jaren niet bijster veel opgeschoten. Want de armoede onder inwoners (en met name kinderen) is onvoldoende afgenomen en dat zou toch ons aller doel moeten zijn.

Dit is een verantwoordelijkheid van iedereen; raad, college en samenleving en daarom zal dit naar de mening van de VVD nog nadrukkelijker aan de orde moeten komen in een nieuwe raadsperiode.

Voorzitter, dan de duurzaamheid. Momenteel wordt in het Schotse Glasgow een wereldconferentie gehouden om de opwarming van de aarde proberen af te remmen. Dat is ook dringend nodig om ons klimaat te behoeden voor verdere temperatuurstijging. Want je moet er toch niet aan denken dat we mogelijk afstevenen op een ontwikkeling waarbij we in de toekomst onze kinderen in de zomer niet meer buiten kunnen laten spelen omdat het te heet is; dat we niet meer in de buurt van open water kunnen leven vanwege het overstromingsgevaar en ga zo maar door.

Daarom ondersteunen we de initiatieven die in de afgelopen periode en ook vandaag aan de orde komen om het tij te keren. En als VVD Brunssum fractie zullen wij op korte termijn een voorstel gaan indienen om de bewustwording, dat we als burgers ook zelf een verantwoording hebben, te onderstrepen. Door bij ieder naambord van onze stad Brunssum tevens een bord te plaatsen hoeveel % van de gebouwen/ woningen al zonnepanelen heeft, sporen we iedereen aan om deze voorziening te treffen, uiteraard als de woning en/ of gebouw hiervoor geschikt is. In andere gemeenten in Zuid- Limburg zijn al vergelijkbare borden succesvol geplaatst en door middel van onze motie willen we dit nu ook in Brunssum realiseren.

Daarnaast staat ook nog onze oproep aan het college om al het mogelijke te doen om op de kortst mogelijke termijn alle geschikte gemeentelijke gebouwen van zonnepanelen te voorzien.

Dus**, samengevat** voorzitter:

- De VVD wijst erop dat het nu sluitende meerjarige perspectief, vanwege toegenomen rijksinkomsten en gemeentelijke belastingen, om behoedzaamheid vraagt omdat die rijksinkomsten onder grote druk kunnen komen te staan. Dit verzoek wordt omvat in een motie
- Wij dienen een motie in om, net als de ons omringende gemeenten, als gemeente te voorzien in een starterssubsidie.
- Wij stellen de raad voor om de faciliteiten en bedrijfsvoering van het OLT duurzaam te versterken door middel van een amendement.
- Voor de duurzame borging van veiligheid dienen wij een amendement in voor de structurele uitbreiding van het aantal BOA's met 1 extra Jeugd- BOA.
- En tot slot dienen wij een amendement in om verenigingen financieel te ondersteunen om door middel van initiatieven rond verbinding en ontmoeting hun positie en omvang te versterken.
- Wij komen binnenkort met een voorstel om aan te geven op of naast gemeenteborden het % gebouwen dat voorzien is van zonnepanelen
- In tweede termijn komen wij ook terug op de ingediende voorstellen door andere partijen.

Tot zover in eerste termijn.

Bijlagen:

- Amendement Open Lucht Theater
- Amendement 1 extra Jeugd- BOA
- Amendement ondersteuning verenigingen
- Motie starterssubsidie
- Motie behoedzaamheid